

Provtagningsanvisning Proteinprofil, bedömning, Pt- Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Region Gävleborg OBS! Remissen skall kompletteras med kort anamnes, frågeställning och uppgifter om eventuell medicinering med steroider, cytostatika, östrogen (även P-piller) eller monoklonal antikroppsbehandling (t.ex. Daratumumab).
Provtagning	5 mL, gul propp med separationsgel Kan tas kapillärt. Minsta blodmängd 1 mL (300 µL serum).
Förvaring/transport	Centrifugera provet inom 4 timmar från provtagning. Centrifugerat prov hållbart 7 dygn i kyl.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	Se utlåtande
Svarstid	Helgfri måndag–fredag
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan i undantagsfall efterbeställas inom 4 timmar.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	I proteinprofilen ingår agarosgel-proteinelektrofores samt koncentrationsbestämning av: P-Albumin, P-Antitrypsin, P-CRP, P-Haptoglobin, P-Immunglobulin A, P-Immunglobulin G, P-Immunglobulin M, P-Orosomukoid, P-Transferrin, P-

Kommentarer/övrig upplysning	Transtyretin. Immunfixation och Fria lätta kedjor (FLC) utförs som kompletterande analys vid behov. OBS! Vid frågeställningar av komplett remission, amyloidos eller MGRS utförs immunfixation även om ingen M-komponent ses vid gelelefores. Bedömning görs efter sammanvägning av klinisk frågeställning, kvantitativa proteinfördelningen samt screenelektroforesen. Proteinprofilen tolkas och besvaras med hänsyn till remissinformationen.
Medicinsk bakgrund	Indikation: Proteinkoncentrationsbestämningar och proteinelektrofores används som utredning och uppföljning av inflammatoriska tillstånd eller sjukdomar där monoklonala immunglobuliner (M-komponent) är inblandade. De kvantitativa proteinanalyserna kan ge information om inflammationstillstånd och är av värde vid misstanke om alfa₁-antitripsinbrist, förekomst av in vivo hemolys och leverskada. Immunglobulinnivåer är av värde för bedömning av det humoral svaret vid inflammation. Se även provtagningsanvisning för respektive analys. Elektroforesbilden återspeglar dels grövre koncentrationsförändringar för huvudkomponenter i serum, dels mobilitetsförändringar, som inte uppfattas vid kvantitativ analys. Immunglobulinfördelningen (polyklonal, oligoklonal eller monoklonal) bedöms utifrån den elektroforetiska separationen. Immunfixation som kompletterande undersökning kan ingå i proteinprofilen för att klassificera nyupptäckta M-komponenter (monoklonal fördelning) men även för att bekräfta frånvaro/närvaro av M-komponenter. Vid förekomst eller misstanke av M-komponent (monoklonala immunglobuliner) utförs klassificering och kvantifiering samtidigt. Immunfixation beställs av den som bedömer

	proteinprofilen på laboratoriet. Beställningen grundar sig på såväl tillgänglig remissinformation som aktuellt proteinmönster. I proteinprofilutlåtandet framgår om immunfixation är utförd. Proteinprofilen tolkas och besvaras med hänsyn till remissinformationen. Läkemedel som består av monoklonalt immunglobulin (t.ex. Daratumumab) kan visa sig som en liten monoklonal fraktion (vanligast är M-komponent av typ IgG kappa) i proteinprofilen och kan definieras som interferens. OBS! Vissa små M-komponenter fångas bara med immunfixation även om ingen M-komponent ses vid gelelefores. Därför rekommenderas kompletterande analys med FLC (fria lätta kedjor) för att bekräfta och kvantifiera små M-komponenter.
--	--

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2022-06-08	11	Korrigerat hållbarhet för serumrör.
2022-12-14	12	Ändrat titel från "Proteinlefores i serum" till Proteinprofil, bedömn, Pt-. Uppdaterat analysbenämningar på ingående analyser enligt NPU-harmonisering.
2023-10-18	13	Skrivit ut hela ordet "bedömning" i rubriken. Lagt till FLC som kompletterande analys vid vissa tillfällen.